

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси е изготвен в изпълнение на разпоредбата на § 13, ал. 2 от заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси (ДВ, бр.101 от 2013 г.), съгласно която в срок до 30 юни 2014 г. Министерския съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България разработва методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци, и внася в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и 67 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ).

Разработена е методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата, която е съобразена с основните принципи в ЗМДТ - според количеството на генерираните битови отпадъци и разходоориентираност при определяне размера на таксата и европейския принцип „ замърсителят плаща“, въведен с Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви.

Методиката регламентира редът и начинът за изготвяне на план-сметката, необходимите разходи за дейностите, които следва да бъдат включени в план-сметката и видовете основи, които общинският съвет може да използва при определяне на размера на таксата.

При разработването на методиката и изготвянето на законопроекта е анализиран и ползван опитът на други държави-членки на Европейския съюз.

Европейският опит показва, че държавите-членки на ЕС в съответствие с европейското законодателство в областта на опазването на околната среда са променили своя подход за събиране, транспортиране и третиране на отпадъците. Във връзка с нарастващата необходимост от опазване на околната среда, местните власти в държавите-членки са предприели мерки за въвеждане на принципа „замърсителят плаща“, познат още като система на променлива ставка и основа в зависимост от обема или теглото на генерираните отпадъци. Принципът представлява финансов стимул, както за лицата, да намалят количеството на генерираните отпадъци, така и за общините да оптимизират разходите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъците. Също така принципът „замърсителят плаща“ е мярка за стимулиране рециклирането и компостирането на отпадъци.

С проектозакона се предвижда въвеждане на двукомпонентна такса за поддържане на чистота, състояща се от такса за битови отпадъци и такса за чистотата на териториите за обществено ползване. Предложението таксата за битови отпадъци да бъде заменена с двукомпонентна такса е свързано с необходимостта от ясно разграничаване и дефиниране на разходите по събиране и третиране на битовите отпадъци и по поддържането на чистотата на обществените територии, както и различните основи, които ще се ползват за определяне размерът на двата компонента на таксата.

Първият компонент на таксата за поддържане на чистота - таксата за битови отпадъци, ще се заплаща за извършваните от общината услуги по:

1. събиране и транспортиране на битови отпадъци до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
2. третиране на битови отпадъци в депа или други инсталации или съоръжения.

Вторият компонент на таксата за поддържане на чистота – таксата за чистота на териториите за обществено ползване, ще се заплаща за извършваните от общината услуги по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Проектът предвижда таксата за поддържане на чистота да се заплаща в размер, съответстващ на вида и обема на предоставяните от общината услуги, включително и когато услугите се предоставят за имоти извън населените места.

Двукомпонентната такса ще се определя въз основа на разходите, необходими за предоставянето на услугите от общината, по одобрена с решение от общинския съвет план-сметка и основа.

За определяне размера на първия компонент на таксата - такса за битови отпадъци, общинският съвет може да избере една или няколко от следните видове основи за пропорционално разпределение на разходите:

1. индивидуално измерено количество битови отпадъци за имота;
2. количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци;
3. брой ползватели на услугата в имота или натурален показател използвано количество вода в имота.

Основата за определяне размерът на таксата за битови отпадъци не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната отчетна/балансова стойност, пазарната им цена или площта им.

За определяне размера на втория компонент на таксата – такса за чистота на териториите за обществено ползване, основата е брой ползватели на услугата в имота. Когато не може надеждно да се определи броят на ползвателите на услугата, общинският съвет може да определи размера на таксата пропорционално на данъчната оценка или отчетната стойност на недвижимите имоти.

Проектът предвижда с наредба на Министерския съвет да се определят редът и условията за изготвяне на план-сметката и определяне на видовете основи, които да служат за изчисляване размера на двата компонента на таксата за поддържане на чистота.

В съобщенията до данъчно задължените лица, ще се посочва размера на двата компонента на таксата.

Предвижда се информация и данни за одобрените план - сметки, отчетените разходи за предходната година, приетите основи за определяне на таксата за поддържане на чистота за текущата година, да се публикуват ежегодно в срок до 31 декември на интернет страницата на общината, във формат определен със заповед на министъра на финансите. Националното сдружение на общините в Република България ежегодно ще оповестява обобщена информация свързана с таксата за поддържане на чистота по общини, области и на национално ниво.

С проекта се предлага и прецизиране на някои текстове от Закона за местните данъци и такси с цел тяхното съответствие с други закони като Закона за управление на отпадъците и Закона за управление на етажната собственост.

Предложените промени няма да доведат до необходимост от допълнителни финансови средства за държавния бюджет и бюджета на общините.

Със законопроекта не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз, поради което не се налага по акта да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право.